

HIERONYMUS.

ΕΥΣΕΒΙΟΣ.

EUSEBIUS.

Lazarum suscitavit: cujus monumentum Ecclesia nunc ibidem extructa demonstrat.

BETHANOTH. Vide BETHALOT.

¹ BETHAPHU, in tribu Juda vicus trans Raphaim milibus quatuordecim euntibus Ægyptum, qui est terminus Palestine.

Βηθάφω, φυλῆς Ἰούδα, καὶ μετὰ ἑπτὰ μίλια ῥούφιας σημεῖοις ἰδ' εἰσιόντων εἰς Αἴγυπτον, ἢ καὶ ὁρίον ἐστὶ Παλαιστίνης ῥ' ῥαβᾶ.

BETHTAPHU, tribus Juda, vicus trans ¹¹ Ruphiam in decimo quarto lapide ingredientibus Ægyptum, qui etiam est terminus Palestine Raba.

BETHAPHUA. Vide BETHAPHU.

² BETHARA, quod interpretatur domus aquæ sive putei, quam in expeditione bellandi occupavit Gedeon.

Βεθάρᾱ, ὕδωρ ὃ προκατελάβετο Γεδεὼν.

BETHBERA, aqua quam præoccupavit Gedeon.

³ BETHARABA, in tribu Juda.

⁴ BETHARAM, civitas tribus Gad juxta Jordanem: quæ à Syris dicitur Bethramtha, & ab Herode in honore Augusti Libias cognominata est.

Βηθραμφθᾶ, ἰο παρ' Ἀσσυρίοις αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ καλεσμένη Λιβιάς.

BETHRAMPHTHA, apud Assyrios: hæc autem est quæ vocatur Libias.

⁵ BETHARAN, trans Jordanem, quam ædificavit tribus Gad.

⁶ BETHASEPTA, ubi terga vertit Madian.

BETHAVEN. Vide BETHAIM.

BETHAZMOTH, ² Esdræ vii. v. 29. in qua tribu fuerit ægrè definias, cum alibi nusquam ejus fiat mentio: ex adjunctis tamen urbibus satis liquet vel in tribu Juda vel Benjamin fuisse, malim in tribu Benjamin, nam eadem planè videtur, quæ alibi in iisdem libris Esdræ appellatur *Azmaveth*, de qua vide in voce *Azmaveth*.

⁷ BETHBAARA, trans Jordanem ubi Joannes in penitentiam baptizabat: unde & usque hodie plurimi de fratribus, hoc est de numero credentium, ibi renasci cupientes vitali gurgite baptizantur.

Βηθαβαρά, ὅπερ ἐν Ἰαδωνῆς βαπτίζων πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ δέικνται ὁ τόπος, ἐν ᾧ καὶ πλείους τῶν ἀδελφῶν, εἰς ἔτι νῦν τὸ λυτρὸν φιλοτιμούνται λαμβάνειν.

BETHAABARA, ubi erat Joannes baptizans trans Jordanem. & ostenditur ille locus, in quo plures è fratribus usque hodie ambitiosè certant lavacrum accipere.

BETHBERA. Vide Bethara. Alibi ¹ Paral. iv. v. 31. *Bethberai* appellatur, si tamen *Bethberai* eadem sit cum *Bethbera*, quod non existimo; siquidem *Bethbera* videtur fuisse viculus in tribu Benjamin non procul Jordane; *Bethberai* urbs in tribu Simeonis. Adde in Hebræo quoad scriptionem nonnullam esse utriusque vocis diversitatem.

BETHBERAI, Vide BETHBERA proximè.

BETHBESSE, ¹ Machab. ix. v. 62, 64. urbs in deserto, in qua se Jonathas & Simon adversus Bacchi-

N O T Æ.

1. Nunc apud Septuaginta Interpretes in melioribus Codicibus legitur *Bethaphua*, vel *Beththaphut*: in versione nostra *Beththaphua*, Jos. 15. v. 53. Porro per *Raphaim*, hic, quantum arbitror, intelligit vallem Raphaim, quæ Hierosolymitanæ urbi ad Occidentem erat proxima. Significat autem *Beththaphua*, domum pomi. BONFRERIUS.

2. Et hæc vox corrupta est, in Hebræo *Bethbara* legitur, in versione nostra *Bethbera*, quomodo etiam habent Codices Septuaginta Interpretum emendatiore, Judic. 7. v. 24. Significat autem *Bethbera* vel *Bethbara*, domum comestionis, non domum aquæ: posset tamen significare domum putei, si in Hebræo & interposito בַּרְא בֵּית *Bethbera* legeretur.

3. De hac supra egimus in *Bethabara*: corruptè enim apud Septuaginta in quodam loco *Bethabara* scribitur; *Bethbaraba*, quod alio loco legitur, sincerum est. IDEM.

4. De hac proximè. IDEM.

5. Eadem urbs est quæ à Septuaginta Interpretibus, Jos. 13. v. 27. *Betharam* appellatur, & quæ Num. 32. v. 36. ab iisdem *Betharan* dicitur; quod utrumque cum Hebræo consentit, nam Jos. 13. per □ in fine scribitur, Num. 32. per י. Utrobique in versione nostra *Betharan* nominatur. Significat autem *Betharan*, domum conceptionis; *Betharam*, domum conceptionis eorum. IDEM.

6. Mendum est in hac voce, legendum enim *Bethasetta*, ut meliores castigatioresque habent Codices Septuaginta Interpretum, quodque respondet voci Hebrææ: in versione nostra dicitur *Bethsetta*, Judic. 7. v. 23. Significat autem hæc vox domum spinæ, vel potius arboris cujusdam nobis incognitæ, Judæis familiaris, ex cujus lignis fabricatum est tabernaculum foederis, quæ *ligna Setim* in Scriptura appellantur. IDEM.

7. De hoc loco supra egimus in *Bethania*, ubi diximus videri hic mendum in transpositione literarum, reponendumque *Bethabara* pro *Bethbaara*. IDEM.

8. *ῥούφιας*.] Legendum hic est *ῥούφιας*, quæ urbs fuit ad austrum Judææ, quæ Ægyptus adiri solebat. De qua urbe, quoniam non *Martiano* tantum, sed etiam *Bonfrerio* nota non fuit, testimonia nonnulla Veterum adferre supervacuum non erit. *Strabo* Lib. xvi. p. 522. Ed. Genevensis, in descriptione littoris Palestine, Ægyptum versus: Μετὰ δὲ Γάζαν ῥούφια, ἐν ᾗ ἡ μάχη συνέβη Πτολεμαίου τε τῷ τεταρτῷ, καὶ Ἀντίοχῳ τῷ μεγάλῳ; *Gaza* sequitur *Raphia*, ubi *Ptolemæus* quartus cum *Antiocho* Magno depugnavit. *Plinius* Hist. Nat. Lib. v. c. 13. *Rhinocoluri* & intus *Rapheæ*, *Gaza* &c. ad quem locum vide notata à *Joanne Harduino*. *Ptolemæus* etiam ibidem *Raphiam* collocat Lib. v. c. 16. Meminerunt etiam nonnullæ Conciliorum subscriptiones Episcoporum *Raphiæ*. Vide *Car. à S. Paulo*, in descriptione Patriarchatus Hierosolymitani. Nemo, nisi fallor, dubitabit quin rem acu tetigerimus, cum *Raphia* fuerit finis Palestine ad Ægyptum. Itaque & apud *Hieronymum*, pro *Raphaim* legerim *Raphiam*, metathesi unius litterulæ; nam quamvis *vallis Raphaim* dicatur, tamen ea vallis simpliciter *Raphaim* dici non solet. CLERICUS.

9. *ῥαβᾶ*.] Rectè *Martianus* monuit pertinere hanc decurtatam voculam ad *Betharaba* quod sequatur, estque etiamnum apud *Hieronymum*. Itaque delenda est, donec melius *Eusebii* inveniat exemplar, ex quo lacuna suppleatur. IDEM.

10. Περ' Ἀσσυρίοις.] Legendum, ut bene *Martianus*, παρὰ Συρίους, ex *Hieronymo*. Vide eum ad hanc vocem. IDEM.

11. *Raphaim* lege pro *Raphiam*. BONFRERIUS.